

Bruselj, 9. oktober 2024
(OR. en)

14370/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0243(NLE)

UD 209
MED 43
COMER 118
ECOFIN 1121
POLCOM 269

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	9. oktober 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 441 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora v zvezi z uporabo potrdil o gibanju blaga, izdanih elektronsko na podlagi Regionalne konvencije o pan-evro- mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 441 final.

Priloga: COM(2024) 441 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.10.2024
COM(2024) 441 final

2024/0243 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora v zvezi z uporabo potrdil o gibanju blaga, izdanih elektronsko na podlagi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Skupni odbor), v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o uporabi elektronsko izdanih potrdil o gibanju blaga.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu

Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih¹ preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) vsebuje določbe o poreklu blaga, s katerim se trguje v okviru posameznih sporazumov, sklenjenih med pogodbenicami.

Določa večstranski okvir pravil o poreklu za mrežo sporazumov o prosti trgovini in se uporablja brez poseganja v načela, ki so določena v teh sporazumih. Določa uporabo diagonalne kumulacije med 25 pogodbenicami Konvencije: Evropska unija, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Palestina², Sirija, Tunizija, Turčija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Severna Makedonija, Črna gora, Srbija, Kosovo*, Ferski otoki, Republika Moldavija, Gruzija in Ukrajina (v nadaljnjem besedilu: pogodbenice). Za Unijo je začela Konvencija veljati 1. maja 2012.

Konvencija je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023 o spremembi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: revidirana Konvencija). Ta sklep začne veljati 1. januarja 2025³.

2.2. Skupni odbor

Skupni odbor, ustanovljen s členom 3(1) Konvencije, sprejema spremembe Konvencije, jo upravlja in zagotavlja njeno pravilno izvajanje v skladu s členom 4 Konvencije. V skladu s členom 12 poslovnika Skupnega odbora se sklepi Skupnega odbora sprejmejo s soglasjem pogodbenic, za katere je Konvencija začela veljati in ki so navzoče ali zastopane na sestanku Skupnega odbora.

Pogodbenice, za katere je Konvencija začela veljati, imajo pravico do glasovanja. Vsaka pogodbenica ima en glas.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora

Skupni odbor naj bi na svojem 16. sestanku sprejel sklep glede uporabe elektronsko izdanih potrdil o gibanju blaga (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je določiti splošne pogoje za priznavanje elektronskih potrdil o gibanju blaga, izdanih na podlagi Konvencije.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členom 4(3)(a), ki določa: „Skupni odbor s sklepom sprejema [...] spremembe te konvencije“. Poleg tega zadnji stavek člena 4(3) določa: „Pogodbenice sklepe iz tega odstavka uveljavijo v skladu s svojo zakonodajo.“

¹ UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

² To poimenovanje ne pomeni priznanja države Palestine in ne posega v stališča posameznih držav članic glede tega vprašanja.

* To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

³ UL L 2024/390, 19.2.2024.

Ta sprememba Sklepa 1/2023 Skupnega odbora bi morala začeti veljati 1. januarja 2025.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Na začetku leta 2020 je Evropska komisija pogodbenice Konvencije obvestila, da večina trgovinskih partnerjev meni, da ni mogoče zagotoviti potrdil o gibanju blaga za namene preferencialnega porekla v predpisani obliki (tj. z lastnoročnim podpisom, ročnim žigom ali v pravi papirni obliki). Razlog za to je, da so bili v številnih pogodbenicah stiki med carinskimi upravami in gospodarskimi subjekti začasno prekinjeni zaradi pandemije COVID-19.

Sprejeti so bili izredni ukrepi na podlagi vzajemnosti, da se je zagotovilo polno izvajanje dogovorov. Carinski organi so bili pozvani, naj za preferencialne namene sprejmejo potrdila o gibanju blaga. Ta so bila izdana elektronsko z digitalnim podpisom, žigom ali pečatom pristojnih organov, ali z izvodom v papirni ali elektronski obliki (skeniranim ali na voljo na spletu).

Pogodbenice so priznale, da so izredni ukrepi, sprejeti zaradi pandemije COVID-19, koristili izkušnjam s preferencialno trgovino, in so zainteresirane za nadaljevanje dobrih praks, uvedenih v okviru izrednih ukrepov. V zvezi s tem so priznale pomen uvedbe elektronskih sredstev in sodelovanja pri oblikovanju skupnega sistema, ki bo temeljil na elektronskih dokazilih o poreklu in elektronskem upravnem sodelovanju v pan-evro-mediteranski regiji.

Pogodbenice menijo, da je prehod na sistem elektronskega izdajanja potrdil o gibanju blaga in zagotavljanja elektronskega upravnega sodelovanja na podlagi Konvencije prvi korak k popolni digitalizaciji dokazil o poreklu v celotni pan-evro-mediteranski regiji. To bi bilo treba obravnavati zlasti ob upoštevanju bližajočega se začetka veljavnosti spremembe Konvencije (revidirane Konvencije).

Za zagotovitev enotne uporabe določb glede dokazil o poreklu v obliki potrdil o gibanju blaga, izdanih elektronsko v Evropski uniji, namerava Komisija vzpostaviti elektronski sistem za: (i) vlaganje zahtevkov za elektronsko izdana potrdila o gibanju blaga; (ii) izdajanje takih potrdil ter (iii) shranjevanje in izmenjavo informacij med carinskimi organi držav članic in s pogodbenicami Konvencije. Elektronski sistem potrdil o poreklu (sistem EU e-PoC) bi bilo treba vzpostaviti v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in njenimi izvedbenimi določbami.

Skupni odbor je 7. decembra 2023 sprejel Priporočilo št. 1/2023⁴ o uporabi potrdil o gibanju blaga, izdanih v elektronski obliki na podlagi Konvencije.

Priporočilo določa seznam pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da lahko pogodbenica uvoznica sprejme dokazilo o poreklu v obliki potrdila o gibanju blaga EUR.1.

Ti pogoji so enaki pogojem, ki v tem predlogu določajo splošne zahteve glede elektronsko izdanih dokazil o poreklu.

Za zagotovitev jasnega pravnega okvira in doslednosti pri uporabi elektronskih potrdil v okviru prehoda s sedanje Konvencije na revidirano Konvencijo, ki bo začela veljati 1. januarja 2025, bi bilo treba Konvencijo ustrezno spremeniti, da se določijo splošne zahteve glede dokazil o poreklu, izdanih v elektronski obliki v skladu s členom 17(4) Dodatka I.

⁴ UL L 2024/243, 15.1.2024.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁵.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu.

Akt, ki naj bi ga skupni odbor sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členom 4(3) Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu. Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Skupnega odbora spremenil Konvencijo, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁵ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora v zvezi z uporabo potrdil o gibanju blaga, izdanih elektronsko na podlagi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 2013/94/EU¹ sklenila Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija), ki je začela veljati 1. maja 2012.
- (2) V skladu s členom 4(1) in členom 4(3), točka (a), Konvencije lahko Skupni odbor, ustanovljen s Konvencijo (v nadaljnjem besedilu: Skupni odbor), s sklepom sprejme spremembe Konvencije.
- (3) Skupni odbor naj bi na svojem 16. sestanku sprejel sklep o uporabi elektronsko izdanih potrdil o gibanju blaga.
- (4) Konvencija je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora², spremembe pa bodo začele veljati 1. januarja 2025. Skupni odbor je 7. decembra 2023 sprejel Priporočilo št. 1/2023³ o uporabi potrdil o gibanju blaga, izdanih v elektronski obliki na podlagi Konvencije. Za zagotovitev jasnega pravnega okvira in doslednosti pri uporabi elektronskih potrdil o gibanju blaga v okviru prehoda s sedanjih pravil Konvencije na pravila revidirane Konvencije, ki bo začela veljati 1. januarja 2025, bi bilo treba Sklep št. 1/2023 spremeniti, da bi revidirana Konvencija vključevala splošne zahteve glede dokazil o poreklu, izdanih v elektronski obliki v skladu s členom 17(4) Dodatka I revidirane Konvencije.
- (5) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru, saj bo sklep Skupnega odbora za Unijo zavezujoč –

¹ Sklep Sveta 2013/94/EU z dne 26. marca 2012 o sklenitvi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (UL L 54, 26.2.2013, str. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj)).

² Sklep št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023 o spremembi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (UL L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

³ Priporočilo št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023 o uporabi elektronsko izdanih potrdil o gibanju blaga (UL L 2024/243, 15.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/243/oj>).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 16. sestanku Skupnega odbora, temelji na osnutku akta Skupnega odbora, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*